

2030

**[LUDZAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA]**

SATURS

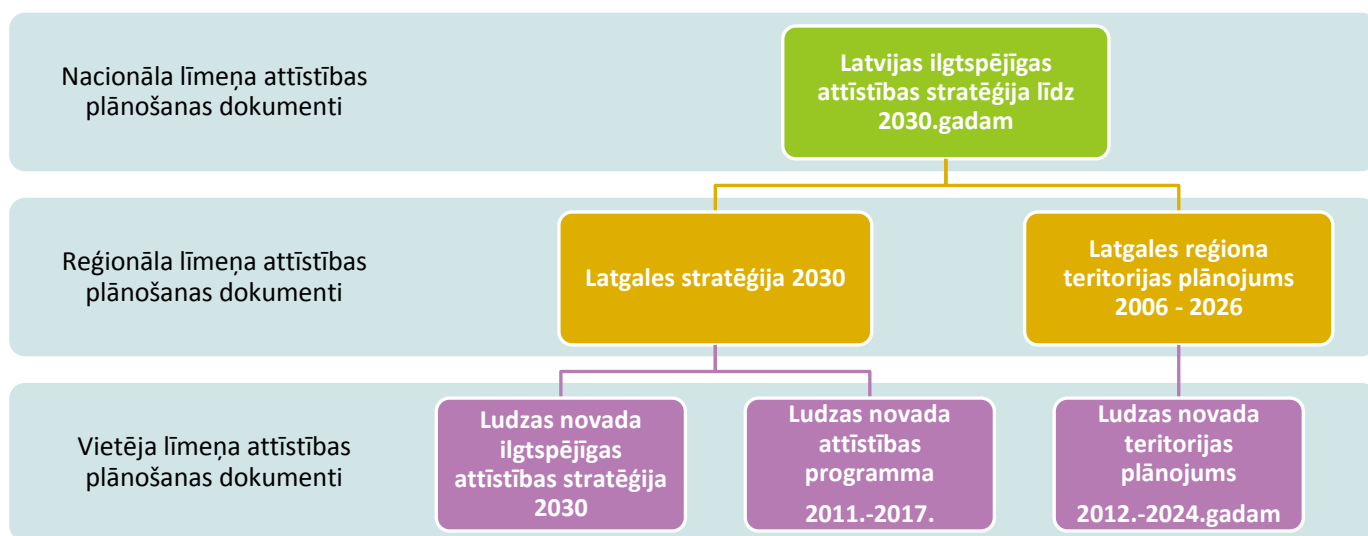
IEVADS	3
1. STRATĒGISKĀ DAĻA	6
1.1. Ludzas novada attīstības vīzija	6
1.2. Stratēģiskie mērķi un prioritātes	6
1.3. Novada ekonomiskā specializācija	7
2. TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA.....	9
2.1. Telpiskās struktūras attīstības virzieni.....	9
2.2. Novada vēlamā telpiskā struktūra.....	11
2.2.1. Saliedēts un policentrisks apdzīvojums	11
2.2.2. Augstas kvalitātes inženierinfrastruktūra un transports	15
2.2.2. Dinamiskas lauku teritorijas un kvalitatīva vide.....	18
2.3. Ludzas novada vēlamā telpiskās attīstība struktūra	22
1.pielikums. Kritēriji apdzīvojuma centru līmeņiem	23
2.pielikums. Izmantotās literatūras un datu avotu saraksts	24

IEVADS

Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir novada ilgtermiņa (līdz 2030.gadam) teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva.

NACIONĀLAIS UN REĢIONĀLAIS KONTEKSTS

Ilgspējīgas attīstības stratēģija izstrādāta, ievērojot **Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā** un **Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos** noteiktos ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam

- Hierarhiski augstākais valsts ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kas ietver valsts ilgtspējīgas attīstības vadlīnijas un telpisko perspektīvu

Latgales stratēģija 2030

- Latgales plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments - politisks dokuments, kas pauž izvēli un nosaka Latgales reģiona ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes.

Latgales reģiona teritorijas plānojums 2006. – 2026.

- Reģiona teritorijas plānojuma izstrādes mērķis - iegūt integrētu Latgales plānošanas reģiona teritorijas izmantošanas redzējumu.

PAŠVALDĪBAS ATTĪSTĪBAS DOKUMENTU HIERARHIJA

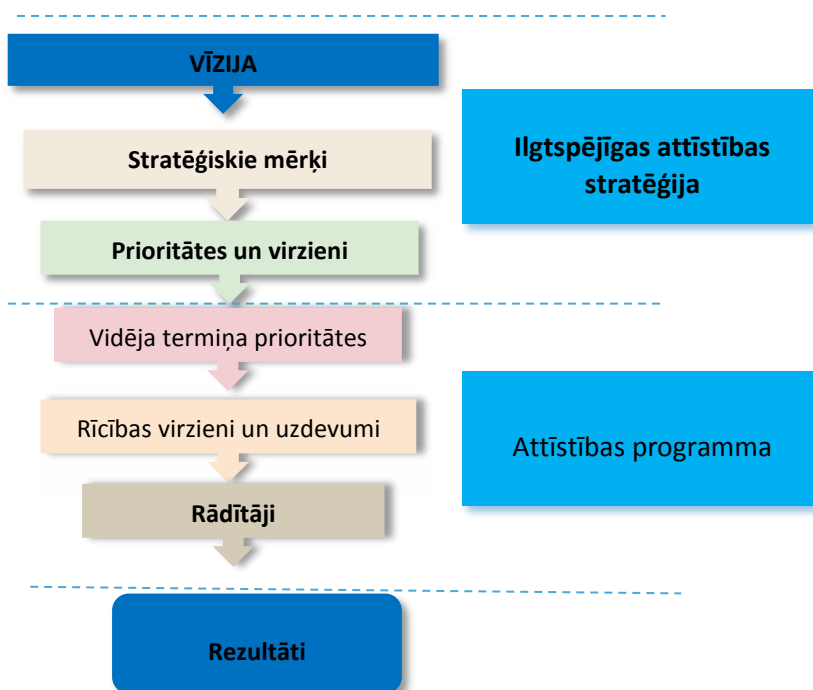

STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA

Stratēģiskā plānošana ir metode pašvaldības ilgtermiņa un īstermiņa attīstības plānošanas dokumentu izstrādei.

Pašvaldības ilgtermiņa plānošanas dokumentā - **ilgtspējīgas attīstības stratēģijā** noteiktas galvenās novada pamatvērtības, definējot novada vīziju, stratēģiskos mērķus un nosakot ilgtermiņa prioritātes telpiski.

Vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentā - Ludzas novada attīstības programmā, atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem noteiktas vidēja termiņa prioritātes, rīcību virzieni, uzdevumi un rīcības šo uzdevumu izpildei.

1.attēls. Stratēģiskā plānošana

Vīzija - kodolīgs ilgtermiņa nākotnes skatījums, kas vienlaicīgi parāda novada unikālās vērtības.

Stratēģiskie mērķi - lakonisks politisku nosacījumu kopums vēlamajām situācijas izmaiņām konkrētā laika periodā, kas vērsts uz novada attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas ir par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

Ilgtermiņa prioritātes – konkrēti rezultāti noteiktās jomās, kas raksturo stratēģisko mērķu izpildi.

Prioritārie virzieni – konkrēti rezultāti noteiktās jomās, kas raksturo stratēģisko mērķu izpildi (noteikti novada Attīstības programmā)

Uzdevumi definēti mērķu realizēšanai, ņemot vērā integrētās pieejas dimensijas (telpiskā, tematiskā, laika) un nodrošinot abpusēju papildinošu un kompleksu atbalsta mehānisma izveidi (noteikti novada Attīstības programmā)

Rīcības - noteiktu pasākumu komplekss, kas ir noteikts izvirzīto uzdevumu izpildei (noteiktas novada Attīstības programmā)

1. STRATĒGISKĀ DAĻA

1.1. Ludzas novada attīstības vīzija

Ludzas novads – Latvijas saullēktu puse ar senākās pilsētas mūru atspulgu zilo ezeru spogulī

Novadā dzīvo izglītoti, radoši, veselīgi, aktīvi un materiāli nodrošināti iedzīvotāji

Novads pieejams konkurētspējīgas un drošas uzņēmējdarbības vides attīstībai

Tūristiem ērti sasniedzams novads ar bagātu dabas, kultūrvēsturisko un tradīciju mantojumu

Sagaidiet saullēktu Ludzas novadā!

Ludzas novada vīzijas formulējums balstīts uz īpašām un raksturīgām teritorijas iezīmēm:

novada ģeogrāfiskais novietojums – pierobežas novads Latgales austrumos

Ludzas pilsēta – Latvijas senākā pilsēta

daudzveidīgi un bagāti dabas resursi – 106 ezeru novads

VĪZIJU VEIDO ŠĀDAS PAMATNOSTĀDNES:**Novadā dzīvo izglītoti, radoši, veselīgi, aktīvi un materiāli nodrošināti iedzīvotāji**

Nodrošināta kvalitatīva dzīves vide, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un atpūsties. Droša vide veicina iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā.

Novadā ir iespējas iegūt kvalitatīvu vispārējo, interešu izglītību un mūžizglītību. Iedzīvotāji aktīvi apmeklē kultūras pasākumus, iesaistās pašdarbības kolektīvos, nodarbojas ar sporta aktivitātēm, līdzdarbojas novada attīstības veicināšanā.

Tiek veidotas nevalstiskās organizācijas un, sadarbojoties ar pašvaldības iestādēm, uzlabota dzīves vide novadā.

Novads pieejams konkurētspējīgas un drošas uzņēmējdarbības vides attīstībai

Ludzas pilsēta ir galvenais novada un apkārtnes ekonomiskās attīstības centrs, lauku teritorijas - ekonomiski vitālas, ar labi attīstītu un daudzveidīgu saimniecisko dzīvi.

Sakārtota infrastruktūra, labiekārtota apkārtējā vide un pieejami dabas resursi ir svarīgi priekšnoteikumi iedzīvotāju piesaistē un ekonomikas attīstībā. Augsti attīstītu uzņēmējdarbības vidi veido konkurētspējīgi uzņēmumi un apņēmīgi uzņēmēji, novadā radītas iespējas nodarboties ar daudzveidīgām ekonomiskām aktivitātēm.

Tūristiem ērti sasniedzams novads ar bagātu dabas, kultūrvēsturisko un tradīciju mantojumu

Starptautiskiem standartiem atbilstoši autoceļi un dzelzceļa līnija nodrošina novada sasniedzamību. Augstas kvalitātes ceļu tīkls nodrošina jebkuras novada apdzīvotās vietas sasniedzamību, veicinot arī visattālāko lauku teritoriju attīstību.

Pateicoties bagātajam dabas un kultūras mantojumam, tradīcijām un kvalitatīvajai tūrisma infrastruktūrai, Ludzas pilsēta un lauku teritorijas ir iecienīts tūristu galamērķis.

1.2. Stratēģiskie mērķi un prioritātes

Vīzijas sasniegšanai Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikti novada **Stratēģiskie mērķi (SM)** un **Ilgtērmiņa prioritātes (IP)**, kas balstītas uz sabiedrības, pakalpojumu, ekonomikas un dzīves telpas attīstību.

SM1 Izglītota, veselīga, kulturāla, sociāli aktīva un materiāli nodrošināta sabiedrība

IP1 Pieejami izglītības, ārstniecības, kultūras un sociālie pakalpojumi, efektīva publiskā pārvalde

SM2 Droša, dabiska un pieejama vide dzīvošanai, darbam un atpūtai

IP2 Attīstīta transporta, sakaru, ūdens-saimniecības sistēmas, vides un enerģētikas infrastruktūra

SM3 Konkurētspējīga un droša uzņēmējdarbības vide

IP3 Investīciju piesaistes un nodarbinātības veicināšana, attīstīts tūrisms, aktīvi uzņēmēji

SM1 Izglītota, veselīga, kulturāla, sociāli aktīva un materiāli nodrošināta sabiedrība, paredz novada iedzīvotāju izaugsmes iespējas un labklājību. Iedzīvotāji ir novada lielākā vērtība. Iedzīvotājiem nodrošinātas darbavietas un ienākumi, sabiedrība tiek nodrošināta ar daudzveidīgu un kvalitatīvu pakalpojumu klāstu, informēta par aktualitātēm novadā un aktīvi tiek iesaistīta novada attīstības veicināšanā.

SM2 Droša, dabiska un pieejama vide dzīvošanai, darbam un atpūtai nodrošina iedzīvotājiem komfortablu vidi, kurā strādāt, mācīties, pilnveidoties un aktīvi iesaistīties dažādās

aktivitātēs. Attīstīta, sakārtota infrastruktūra veido pievilcīgu vidi un nodrošina iedzīvotāju labklājību un drošību.

SM3 Konkurētspējīga un droša uzņēmējdarbības vide, paredz daudzveidīgu un inovatīvu uzņēmējdarbības izaugsmi. Stabila ekonomiskā attīstība novadā ir pamats kvalitatīvas dzīves vides attīstībai. Nepieciešams attīstīt uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūru, jārada pamats investīciju piesaistei.

Ilgtermiņa prioritātes (IP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu stratēģisko mērķu sasniegšanu

ILGTERMIŅĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Izvirzot stratēģiskos mērķus, definēti, **ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti**, kas raksturo šo stratēģisko mērķu izpildi.

SM1 Izglītota, veselīga, kulturāla, sociāli aktīva un materiāli nodrošināta sabiedrība

<i>Rādītājs</i>	<i>Bāzes gads</i>	<i>Bāzes indikators¹</i>	<i>Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts</i>
iedzīvotāju skaits	01.01.2012.g.	15 178	16 000
demogrāfiskā slodze	01.01.2012.g.	508	500
izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2010./2011.m.g.	2344	2500
nevalstisko organizāciju un pašdarbības kolektīvu skaits	2012.g.	-	skaits pieaug

SM2 Droša, dabiska un pieejama vide dzīvošanai, darbam un atpūtai

<i>Rādītājs</i>	<i>Bāzes gads</i>	<i>Bāzes indikators²</i>	<i>Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts</i>
asfaltēti autoceļi, pašvaldības ceļi un ielas (%)	2011.g.	valsts autoceļi – 27% pašvaldības ceļi - 0,5% pašvaldības ielas – 48%	valsts autoceļi – 50% pašvaldības ceļi - 5% pašvaldības ielas – 70%
centalizētu ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas pakalpojumu pieejamība apdzīvotajās vietās (% iedzīvotāju)	2011.g.	60-80%	70-90%

¹datu avots – Iedzīvotāju reģistrs un "Ludzas novada attīstības programma 2011. – 2017.g." (izstrādātājs – Ludzas novada pašvaldība 2010.g.)

²datu avots – VAS „Latvijas valsts ceļi” un "Ludzas novada attīstības programma 2011. – 2017.g." (izstrādātājs – Ludzas novada pašvaldība 2010.g.)

SM3 Konkurētspējīga un droša uzņēmējdarbības vide

<i>Rādītājs</i>	<i>Bāzes gads</i>	<i>Bāzes indikators³</i>	<i>Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts</i>
teritorijas attīstības indekss	2010.g.	-1,020	-0,5
pašvaldības budžeta ieņēmumi	2010.g.	2,8 milj. Ls	pieaug
IIN ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	2010.g.	164 Ls	pieaug
bezdarba līmenis	2012.g marts	20,7%	15%

1.3. Novada ekonomiskā specializācija**Tradicionālās nozares****Lauksaimniecība un mežsaimniecība**

zemkopība, lopkopība, graudkopība, mežizstrāde un kokapstrāde

Pārtikas rūpniecība**Perspektīvie virzieni**

Tūrisms

Transports un loģistika

Sapropeļa ieguve

Lopkopība (gaļas liellopi, aitkopība)

Bioloģiskā lauksaimniecība

Atjaunojamie energoresursi

³ datu avots – "Ludzas novada attīstības programma 2011. – 2017.g." (izstrādātājs – Ludzas novada pašvaldība 2010.g.) un Nodarbinātības valsts aģentūras dati (<http://www.nva.gov.lv>)

Ludzas novada specializācija noteikta, balstoties uz pašreizējās situācijas un izvērtējot Latgales plānošanas reģiona ekonomikas profilu un ņemot vērā Ludzas novada pašvaldības Uzņēmēju konsultatīvās padomes locekļu un citu vietējo uzņēmēju ieteikumus.

NOVADA VADOŠĀS EKONOMIKAS NOZARES PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA

Novada lauku teritorijā dominē Latgalei raksturīgās tautsaimniecības nozares – zemkopība, lopkopība, graudkopība, mežizstrāde un kokapstrāde. Novada administratīvajā centrā darbojas uzņēmumi, kas

pieāvā mazumtirdzniecības, automobiļu un motociklu remonta, ēdināšanas, izmitināšanas un citus pakalpojumus, kā arī pārtikas produktu ražošanas uzņēmumi. Ludzā ir plašs lielāko Latvijas banku filiāļu un klientu apkalpošanas centru, kā arī apdrošināšanas firmu tīkls. Arī lielākie mazumtirdzniecības uzņēmumi ir koncentrēti Ludzas pilsētā. Ludzas novada uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu ir SIA „Ariols”, kas ir viens no Latvijas līderiem pelmeņu un gaļas pusfabrikātu ražošanā un maizes izstrādājumu ražošanas uzņēmums SIA „Ludzas maiznīca”

TERITORIJAS SALĪDZINOŠĀS PRIEKŠROCĪBAS

Tūrisms uzskatāms par vienu no būtiskākajiem segmentiem novada attīstības nodrošināšanai. Ludzas kā senākās Latvijas pilsētas un kultūrvēsturisku objektu esamība, dabas resursu daudzveidība, amatniecība un tradīciju mantojums paver plašas iespējas šīs nozares attīstībai novadā. Nosakot pašvaldības specializāciju, tūrisma nozare vērtēta kompleksi, vienlaicīgi nodrošinot kvalitatīvas infrastruktūras un pakalpojumu pieejamību.

Ludzas novada kā tīras, drošas un bez stresa dabas vietas tēls perspektīvā savijas ar aktīvās atpūtas un dabas tūrisma.

Bioloģisko saimniekošanas metožu pielietošana lauksaimniecībā un zivsaimniecībā, kā arī dziedzniecisko dūņu iegūšanas iespējas stimulēs ekotūrisma un rekreatīvā tūrisma attīstību. Kultūras un vēstures mantojuma efektīva izmantošana novada tūrisma attīstībā iespējama, nodrošinot ērtu teritorijas un atsevišķu objektu sasniedzamību un kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību. Ilgtspējīgas tūrisma nozares un uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešams izmantot pierobežas novada priekšrocības un, sadarībā ar Latgales pašvaldībām un plānošanas reģionu, jāveido aktīvas sadarbības saites ar kaimiņvalstu reģioniem un lielākajiem ekonomiskajiem centriem.

Esošā transporta infrastruktūra un robeža ar Krievijas Federāciju padara novadu pievilcīgu **kravu pārvadātājiem** un pieāvā iespējas

uzņēmējdarbības attīstībai transporta un loģistikas pakalpojumu jomā. Ludzas novada potenciāls tranzīta kravu plūsmas apkalpošanā netiek pietiekoši izmantots. Ņemot vērā šī aspekta starptautisko nozīmi, nepieciešama sadarbība ar citiem Latgales novadiem – perspektīvā attīstītiem loģistikas centriem Daugavpils un Rēzeknes pilsētu tuvumā, kā arī tiešās robežas tuvumā pie robežas šķērsošanas punktiem Krāslavas, Zilupes un Kārsavas novados.

Novietojums pie transporta koridoriem būs izdevīgs tādu uzņēmumu attīstībai, kas plāno produkcijas eksportu uz Krieviju un Baltkrieviju.

TRADICIONĀLO UN JAUNO NOZARU ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS

Ludzas novada ekonomiskās izaugsmes potenciāls vidējā termiņā balstās uz:

- esošo uzņēmumu attīstību;
- neizmantotiem cilvēku un dabas resursiem;
- relatīvi zemām darbaspēka izmaksām;
- labu ģeogrāfisko un loģistikas situāciju (ātru piekļuvi Krievijas un Baltkrievijas tirgiem).

Ilgtermiņā novada ekonomiskā attīstībā jāakcentē esošo uzņēmumu atbalsts un pakāpeniska modernizācija, kombinējot to ar jaunu, dinamisku uzņēmumu attīstību.

- Klimatiskie un ģeoloģiskie apstākļi Ludzas novadā ir īpaši labvēlīgi **sapropeļa** veidošanās procesiem. Sapropeļa ieguve Latvijā vēl nav

attīstījusies, lai gan tā krājumi ezeros ir lieli. Sapropeli var pielietot lauksaimniecībā kā mēslojumu un kā lopbarības piedevu (bioloģiskā lauksaimniecībā). Vairāki uzņēmumi saņēmuši atļaujas uzsākt sapropeļa ieguvei Ludzas novada ezeros. Sapropeļa ieguve ir atbalstāmaaktivitāte no ezeru atveseļošanas viedokļa, mazinot to aizaugšanas procesus.

- Ludzas novada teritorijā ir daudz ezeru un stabila, ekoloģiski tīra vide, kas sekmē **akvakultūras attīstību**. Akvakultūras galvenie darbības virzieni ir preču zivju audzēšana tirgum vai maksas makšķerēšanas organizēšana dīķos un zivju mazuļu audzēšana ielaišanai dabiskajās ūdenstilpēs zivju resursu atražošanai un papildināšanai. Akvakultūras produkcijas ražošanas apjomiem nav kvotu vai cita veida ierobežojumu, līdz ar to, salīdzinot ar zvejniecību, ir vienkāršāka uzņēmējdarbības uzsākšana šajā nozarē.

- Viena no iespējām – bioloģisko saimniekošanas metožu pielietošana. **Bioloģiskās lauksaimniecības** produkcijas realizācijas galvenais šķērslis ir mazie apjomi, jo lielākā daļa novada bioloģisko saimniecību ir naturālās saimniecības. Nelielu novada bioloģisko saimniecību nākotne vērtējams kā vietējā mēroga papildus piedāvājums – svaigi, ekoloģiski un droši nišas produkti. Papildus ienākumus lauku iedzīvotājiem perspektīvā nodrošinās biškopība, augļkopība, ārstniecības

augu audzēšana, putnkopība, zirgkopība utt., kas radīs lielisku vidi lauku tūrisma attīstībai.

- Novada teritorijas reljefs un augšņu kvalitāte nosaka labvēlīgu vidi **aitkopības attīstībai**. Tīra ar industriālo ražošanu nepiesārņota vide un pieejamās ganību platības paver plašas attīstības perspektīvas **gaļas liellopu audzēšanai**. Šīs jomas sekmīgai attīstībai nepieciešama zemnieku saimniecību kooperācija un jaunu sadarbības formu meklēšana.

- Ludzas novadā ir plašas **atjaunojamo energoresursu izmantošanas iespējas**. Viens no nozīmīgākajiem un visvairāk izmantotajiem vietējiem atjaunojamās enerģijas avotiem ir koksne, jo novadā ir ne tikai liels neizmanto mežizstrādes un meža kopšanas koksnis atlikumu apjoms, bet arī visi nepieciešamie apstākļi ātraudzīgo kārkļu, alkšņu, apšu un citu tamlīdzīgu koku sugu audzēšanai.

2. TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

Ludzas novadam jāveidojas par spēcīgu funkcionālo telpu ar ilgtspējīgu tautsaimniecību un augsti kvalitatīvu dzīvesvidi, radot un stiprinot:

- policentrisku apdzīvojumu ar spēcīgu apdzīvoto vietu tīklu;
- daudzpusīgu saimniecisko darbību lauku teritorijās un darbavietas lauku iedzīvotājiem;
- novadu kā teritoriju, kur tautsaimniecības attīstīšana, dabas un kultūrvēsturisko vērtību izmantošana notiek respektējot ne tikai šodienas, bet arī nākamo paaudžu intereses;

LUDZAS NOVADS JĀVEIDO KĀ:

- **labi sasniedzams novads** ar izteiktām saitēm ar citām apdzīvotajām vietām Latgales reģionā, Latvijā un kaimiņvalstīs ar modernizētu ceļu un dzelzceļu infrastruktūru, kvalitatīvu un pieejamu sabiedrisko transportu un komunikāciju iespējām;
- **konkurētspējīgs novads** ar sabalansētu daudznozaru saimniecisko darbību un augstu iedzīvotāju izglītības un dzīves līmeni, pilnvērtīgi izmantojot dabas

resursus. Būtiska loma novada telpiskajā struktūrā būs Ludzas pilsētai un administratīvo vienību centriem, kas būs arī ekonomiskās attīstības centri;

- **tūrisma novads**, pateicoties efektīvi izmantotajiem daudzveidīgajiem un bagātajiem resursiem –dabas teritorijām un kultūrvēsturiskajam mantojumam;
- **pierobežas novads**, ko šķērso starptautiskas nozīmes transporta koridors. Sasniedzamības uzlabošanās veicinās jaunu transporta un loģistikas uzņēmumu izveidi novada teritorijā.

2.1. Telpiskās struktūras attīstības virzieni

Vēlamās telpiskās struktūras attīstības virzieni iezīmēti saistībā ar noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem, pamatojoties uz telpiskās plānošanas pamatprincipiem un ilgtspējīgas attīstības priekšnosacījumiem.

Lai veidotu telpisku ietvaru, kas veicinātu ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikto ekonomisko un sociālo mērķu sasniegšanu iespējami īsākā laika periodā un ar mazāko līdzekļu patēriņu, izvēlēti **trīs prioritāri telpiskās struktūras pilnveidošanas virzieni:**

saliedēts un
policentrisks
apdzīvojums

augstas kvalitātes
inženierinfrastruktūra
un transports

dinamiskas lauku
teritorijas un
kvalitatīva vide

2.2. Novada vēlamā telpiskā struktūra

2.2.1. Saliedēts un policentrisks apdzīvojums

Novada apdzīvojumam jādarbojas kā vienotam veselumam spējot nodrošināt augstu dzīves kvalitāti dažāda rakstura vidē. Saliedēta, policentriska apdzīvojuma stiprināšanas mērķis ir paaugstināt novada spēju konkurēt ar citiem Latgales reģiona novadiem, veicināt teritorijas līdzsvarotu attīstību un vispārēju izaugsmi.

Novada potenciāla straujāku augšanu veicinās spēcīga telpiski un funkcionāli saliedēta novada pilnveidošana, kurā, saglabājoties Ludzas kā galvenā centra dominējošai lomai, zemāka līmeņa attīstības centri stiprinās iespēju dominēt šaurākā apkārtnes teritorijā un vienlaikus ar vertikālajām saiknēm ar Ludzas pilsētu, attīstīs horizontālās saiknes ar citiem ciemiem un lauku apdzīvotajām vietām. Elementu savstarpējo saikņu attīstīšanos nodrošinās atbilstoši dalīts funkciju sadalījums un infrastruktūras tīkls.

APDZĪVOJUMA VEIDOŠANAS MĒRĶI:

- **Attīstīt un pilnveidot telpisku struktūru**, kas, maksimāli izmantojot apdzīvojuma potenciālu, saistītu dažādas novada teritorijas un telpiskos elementus vienotā sistēmā;
- **Ludzas pilsētas sekmīga iekļaušanās Latgales reģiona pilsētu tīklā**. Nodrošināt pilsētā pievilcīgu vidi gan iedzīvotājiem gan investoriem, mazināt telpiskās un dzīves līmeņa atšķirības;
- **Visaptverošs esošo apdzīvojuma centru attīstības atbalsts**, palielinot to funkcijas atbilstoši šo centru un apkārtējo teritoriju resursiem un teritoriālā izvietojuma noteiktiem priekšnosacījumiem;
- **Lauku teritorijās radīti priekšnosacījumi tradicionālā izkļaidētā apdzīvojuma veida attīstībai** – viensētu un viensētu grupu (sādžu) pastāvēšanai kā teritorijas relatīvi vienmērīgas apdzīvotības garantam;
- **Jaunas apbūves koncentrēšanās pastāvošajos apdzīvojuma centros** – Ludzas pilsētā un ciemos,

lai areālā saglabātu neapbūvētas teritorijas ekoloģiskā līdzsvara uzturēšanai un rekreācijai.

APDZĪVOJUMA CENTRU LĪMEŅI

Latgales reģiona teritorijas plānojums 2006. - 2026. gadam nosaka reģiona apdzīvojuma centru līmeņus, iedalot apdzīvotās vietas nacionālas, reģionālas, novadu un vietējas nozīmes centros, lokālajos centros un pārējās apdzīvotās vietās. Gan Ludzas novada, gan Latgales reģiona saskaņotas un līdzsvarotas attīstības priekšnoteikums ir šo dažāda līmeņu centru sadarbība vienotā tīklā.

Reģionālas nozīmes centrs

Ludza – pilsēta Latgales reģiona austrumu pilsētu tīklā, novada administratīvais centrs un nozīmīgs kultūras un ražošanas centrs ar attīstītu sociālo infrastruktūru, pakalpojumiem un sabiedriskajām iestādēm.

Pilsētas potenciāls ievērojami pārsniedz pārējo novada apdzīvoto vietu potenciālu un arī nākotnē Ludza turpinās attīstīties kā reģionālas nozīmes ekonomiskais un administratīvais centrs, kur koncentrēti pakalpojumi un dažādas ekonomiskās aktivitātes.

Starp Latgales reģiona pilsētām Ludzai, kā pie transporta koridora esošai pilsētai, būs specifiska loma - galvenās funkcijas būs saistītas ar tranzītu apkalpojošiem un ražošanas uzņēmumiem, kam nepieciešama laba sasniedzamība.

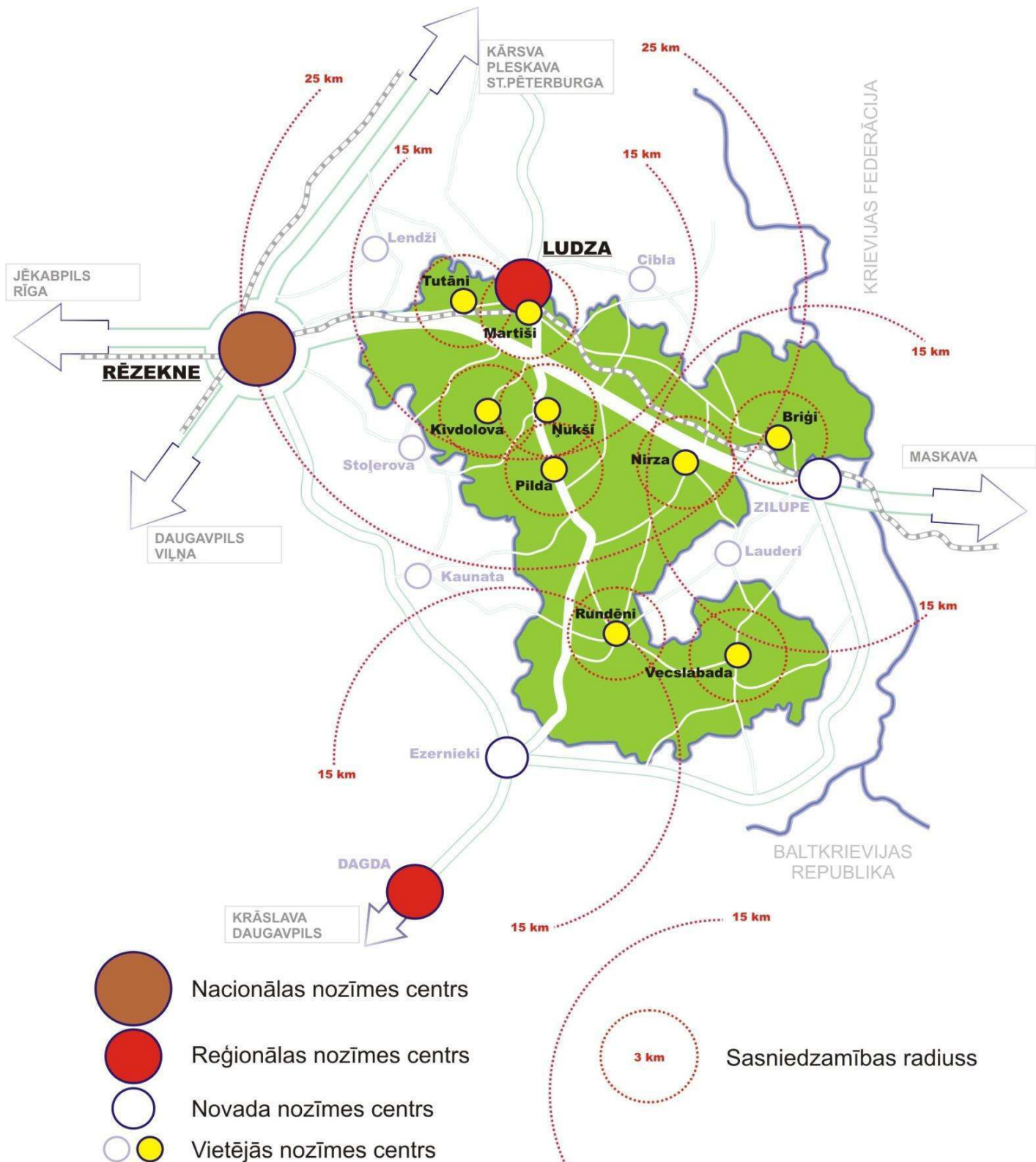
Vietējas nozīmes centri

Kā vietējas nozīmes centri noteikti novada administratīvo vienību – pagastu centri - ciemi, kuru funkcijas un apkalpes zonas nozīmīgas plašākā lauku teritorijā – **Brīgi, Kivdolova, Martiši, Nirza, Nukši, Pilda, Rundēni, Tutāni un Vecslabada**.

Pārējās apdzīvotās vietas

Pārējo apdzīvoto vietu – ciemu, viensētu un viensētu grupu plašāka attīstība netiek prognozēta. Nākotnē tiem būs vietējās ekonomiskās attīstības atbalsta centru loma, - dažādojot pakalpojumu piedāvājumu, tie darbosies kā nozīmīgs pilsētas un vietējās nozīmes centru partnerības posms.

Tiek atbalstīta viensētu un to grupu pastāvēšana lauku teritorijā, lai saglabātu tradicionālo lauku apdzīvojuma veidu, veicinātu vienmērīgu lauku apdzīvotību, saglabāta kultūrainavu un tradīcijas.

2.attēls. Ludzas novada apdzīvājuma perspektīvā telpiskā struktūra

VADLĪNIJAS APDZĪVOJUMA PLĀNOŠANAI

1. Ludzas novada teritorijas plānojumā, lokālplānojumos, tematiskajos plānojumos un detālplānojumos jāveicina novada līdzsvarota daudzcentru, hierarhiski strukturēta apdzīvotuma sistēma;
2. Jāveicina Ludzas pilsētas iekļaušanās Latgales reģiona pilsētu tīklā;
3. Novada teritorijā jāveicina Latgales tradicionālās apdzīvotuma struktūras saglabāšana un attīstība, papildinot un dažādojot esošās apdzīvotās vietas un izvairoties no jaunu apdzīvoto vietu veidošanās un nekontrolētas izplešanās.
4. Jāuzlabo Ludzas pilsētas pilsētvides kvalitāte, nodrošinot pievilcīgu vidi gan iedzīvotājiem, gan investoriem, mazinot telpiskās un dzīves līmeņa atšķirības.
5. Jebkuram novada attīstības plānošanas dokumentam jāveicina dzīves vides kvalitātes paaugstināšanās, sabalansējot gan iedzīvotāju intereses, gan ekonomiskās izaugsmes iespējas, gan dabas un kultūrvides aizsardzības prasības.
6. Plānojot apdzīvoto vietu inženiertehniskā nodrošinājuma būvniecību un paplašināšanu, jāizvēlas videi draudzīgi risinājumi, lai mazinātu vides piesārņojumu.
7. Jāizvairās no apdzīvoto vietu nepamatotas izplešanās uz dabas teritoriju rēķina, jāpanāk optimāla iedzīvotāju un apbūves blīvuma paaugstināšana pilsētā un ciemos.
8. Plānojot jaunu mājokļu, sociālo un citu pakalpojumu objektu, darbavietu attīstīšanu, iespēju robežās jāizmanto jau esošā infrastruktūra un neizmantojot, pamestās apbūves teritorijas,
9. Bez nepieciešamās sociālās un inženiertehniskās infrastruktūras

nodrošinājuma nav pieļaujama jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju veidošana ārpus pilsētas un ciemiem.

10. Apdzīvotuma sistēmā jāveido līdzsvars starp teritorijā izvietoto mājokļu, darba vietu un pieejamo pakalpojumu skaitu un daudzveidību.

Vadlīnijas Ludzas pilsētas plānošanai

1. Izvairoties no strikta funkcionāla zonējuma, paredzot lielāku funkcionālās daudzveidības radīšanu, urbanizācijas ierobežošanu, rūpniecības un ražošanas optimizēšanu.
2. Jāsekmē uzņēmējdarbības vides veidošana, jāizvērtē ražošanas specializācijas virzieni un jāparedz teritorijas, tajā skaitā iespējas attīstīt inovatīvas ražošanas nozares.
3. Aizsargāt Ludzas vēsturisko centru un kultūrvēsturisko mantojumu un paredzēt pilsētas ainavas saglabāšanu;
4. Plānot pilsētas transporta organizāciju.
5. Izvairoties no pilsētas perifēriju paplašināšanās, jāparedz degradēto teritoriju jauna attīstība.
6. Jāizvērtē jautājumi par teritoriju rezervēšanu nākotnes attīstības vajadzībām ārpus pilsētas administratīvajām robežām vitāli svarīgu funkciju nodrošināšanai.
7. Izvērtēt dzīvojamās apbūves, publiskās apbūves teritoriju un rekreācijas teritoriju pietiekamību.
8. Izvērtējot iedzīvotāju skaita prognozes, paredzēt inženierkomunikāciju attīstības nepieciešamību apbūves teritorijās.
9. Jāizvērtē pilsētu teritoriālās attīstības iespējas un virzieni, vienlaikus paredzot nepieciešamo infrastruktūras tīklu paplašināšanu.

3.attēls. Ludzas pilsētas vēlamā telpiskā struktūra

Vadlīnijas vietējas nozīmes attīstības centru plānošanai

1. Vietējās nozīmes centros jānodrošina pakalpojumi un funkcijas atbilstoši apdzīvoto vietu līmenim (1.pielikums).
2. Kāda plānošanas uzdevuma risināšanai vai teritorijas plānojuma detalizēšanai vai grozīšanai, izstrādājami ciemu lokālplānojumi;
3. Jānodrošina maksimāli ērtas pieejas iespējas pamata izglītībai, neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai, minimālo ikdienas pakalpojumu un preču klāstam, kā arī jābūt nodrošinātām satiksmes iespējām līdz reģiona nozīmes centram.

4. Izstrādājot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, detalizēti jāizvērtē un jāizmanto jau esošais apdzīvojuma struktūras potenciāls.
5. Jānosaka ciemu kompaktas apbūves teritorijas ar dzīvojamo un publisko apbūvju teritorijām.
6. Ciemu apbūves teritorijās jāizvieto ražošanas un tehniskās infrastruktūras objekti, kā arī jānodrošina dabas un apzaļumotās teritorijas iedzīvotāju rekreācijai.
7. Pārskatot ciemu robežas, jāizslēdz no tām mežu, ūdeņu un lauksaimniecības teritorijas.
8. Jānosaka katra ciema apbūves teritoriju funkcionālais zonējums un pakalpojumu struktūras attīstība.

9. Ciemu apbūves teritoriju attīstība un plānošana jāveic, ievērojot šādus nosacījumus:
- jānodrošina visas apbūves teritorijas ar nepieciešamajām, normatīvajos aktos noteiktajām inženierkomunikācijām,
 - jāparedz ielu un ceļu tīkls ar normatīviem atbilstošiem parametriem,
 - ciemu teritorijās jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība - 2500 m²,
10. Jaunā apbūve maksimāli kompakti koncentrējama jau esošo ciemu robežās,

paredzot jaunās apbūves teritorijas, jāizstrādā detalizēti ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas risinājumi.

11. Nav pieļaujama jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju plānošana cieši gar transporta koridoriem un valsts galvenajiem autoceļiem.
12. Jāsaglabā brīva pieejama ūdeņiem, nav pieļaujama blīvas apbūves veidošana cieši gar upju un ezeru krastmalām.

2.2.2. Augstas kvalitātes inženierinfrastruktūra un transports

Augstas kvalitātes inženierinfrastruktūras un transporta nodrošināšanas mērķis ir paaugstināt iedzīvotāju, darbaspēka, tūristu, kravu, enerģijas, informācijas plūsmas nodrošinošo komunikāciju un objektu darboties spēju, samazinot veicamo attālumu, patērējamo laiku un izmaksas. Augsta Ludzas pilsētas un ciemu sasniedzamība ir nozīmīgākais priekšnosacījums daudzpusīgu funkcionālo saikņu attīstībai novada iekšienē, ar lielākiem apdzīvotuma centiem, apkārtējiem novadiem un tālākām teritorijām.

Augstas kvalitātes inženierkomunikāciju nodrošinājums veicinās dzīves kvalitātes celšanu, uzņēmējdarbības aktivizēšanos ražošanas, tūrisma un komercpakalpojumu jomās, veicinās investīciju palielināšanos, un, kā šī procesa rezultāts, - darbavietu skaita pieaugums novada teritorijā.

TRANSPORTA UN INŽENIERINFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI:

- **Veicināt Ludzas novada starptautisko, nacionālo un reģionālo sasniedzamību:**
 - valsts galvenā autoceļa A12 un dzelzceļa līnijas transporta koridora kvalitātes uzlabošana un attīstīšana;
 - transporta terminālu, loģistikas centru attīstība transporta mezglos;
 - apkalpes infrastruktūras tīkla izveidošana un attīstīšana ap starptautiskas un reģionālas nozīmes ceļiem.

- **Veicināt novada apdzīvoto vietu sasniedzamību:**

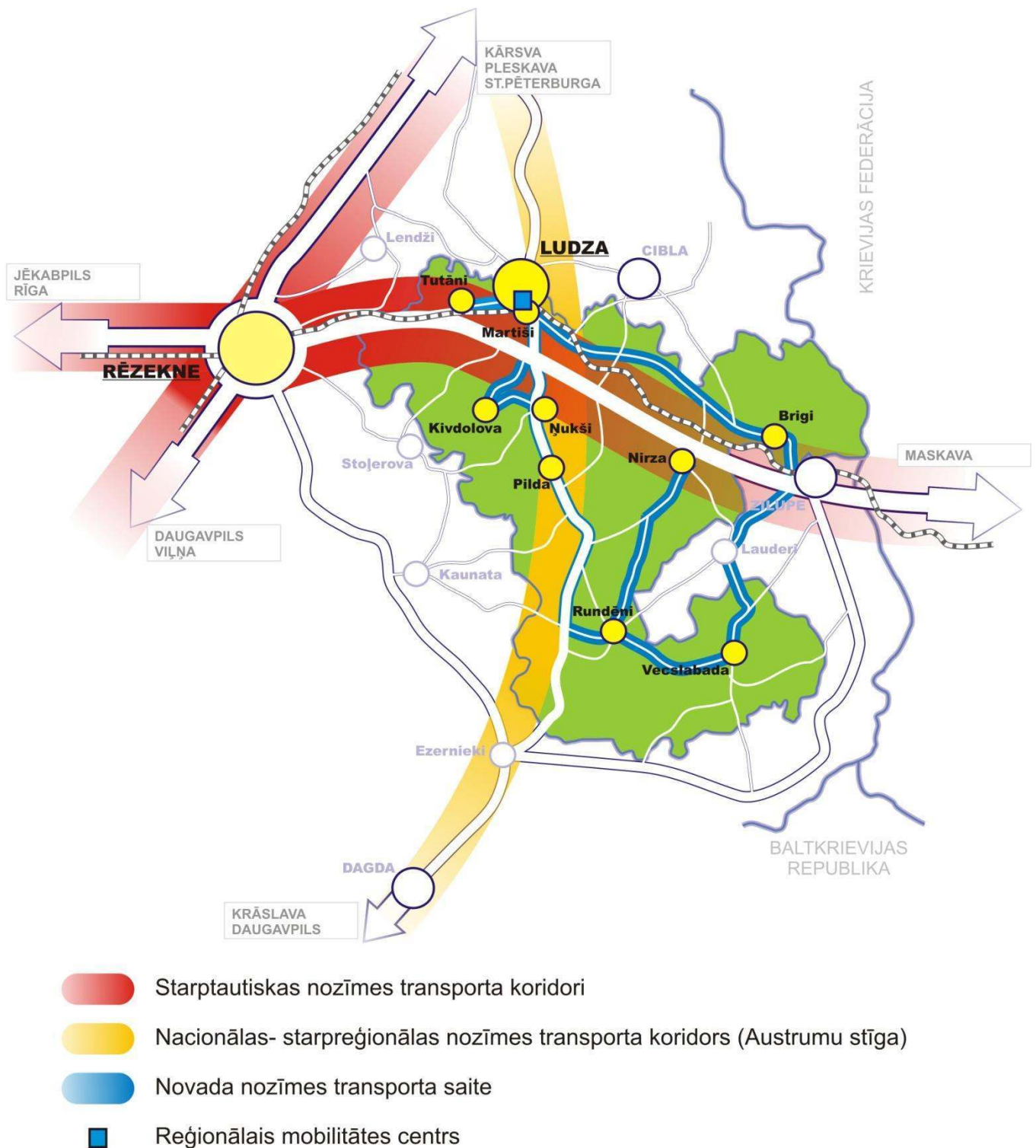
- reģionālas un vietējas nozīmes ceļu tīkla uzlabošana, lai nodrošinātu visu novada apdzīvoto vietu sasniedzamību;
- efektīvas sabiedriskā transporta sistēmas attīstība;
- racionāla un funkcionāla ceļu tīkla izveidošana un ceļu kvalitātes uzlabošana.

- **Uzlabot pieeju pakalpojumiem, informācijai, sakariem un darbavietām:**

- modernu informācijas sistēmu un telekomunikāciju izveide un nodrošināšana;

- **Videi draudzīga infrastruktūra un efektīva, ilgtspējīga energoapgāde:**

- ūdensapgādes un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošana, kvalitatīvi infrastruktūras pakalpojumi;
- transporta plūsmu plānošana un organizēšana, paredzot optimālo telpisko risinājumu – jaunus apvedceļus, krustojumu izbūvi, satiksmes pārvadus;
- augsta transporta drošības līmeņa nodrošināšana, transporta negadījumu risku mazināšana, bīstamo kravu transportēšanas drošības uzlabošana;
- alternatīvo enerģijas avotu (vēja, ūdens, saules enerģijas) izmantošana, vietējo atjaunojamo energoresursu – koksnes atkritumu, salmu, biogāzes u.c. pielietošana.

4.attēls. Ludzas novada perspektīvā transporta struktūra

TRANSPORTA ATTĪSTĪBA

Viens no galvenajiem novada attīstības priekšnoteikumiem ir iekšējās un ārējās sasniedzamības nodrošināšana. Tādēļ jāizveido sabalansēts un integrēts transporta infrastruktūras modelis, kas ietver dzelzceļu, autotransporta tīklus un velotransportu.

Autoceļiem ir galvenā loma novada sasniedzamības nodrošināšanā, esošais autoceļu tīkls ir pietiekami attīstīts un funkcionāls gan reģionālas, gan vietējās nozīmes attīstības centru sasniegšanai, taču radikāli jāpaaugstina autoceļu kvalitāte, rekonstrējot atsevišķus posmus, uzlabojot segumus, veidojot jaunas trases un apvedceļus.

Starptautiskās nozīmes transporta koridors

Lai nodrošinātu ātras satiksmes iespējas optimālai tranzīta un kravu plūsmi, atbalstāma valsts galvenā autoceļa A12 *Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova)* un dzelzceļa līnijas *Rīga – Maskava* iecirkņa *Rēzekne II – Zilupe - valsts robeža* rekonstrukcija un attīstība. Valsts galvenais autoceļš un dzelzceļa līnija savieno novadu ar Latgales reģiona apdzīvotajām vietām, Rīgu un Krievijas Federāciju.

Nacionālas - starpreģionālas nozīmes transporta koridors

Ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumā izvirzīto autoceļa trases *Austrumu stīga* koncepciju, paredzot valsts reģionālas nozīmes autoceļa *P49 Kārsava – Ludza – Ezernieki* rekonstrukciju. Autoceļa rekonstrukcija un seguma kvalitātes uzlabošana būtiski veicinās novada centrālās un dienvidu daļas sasniedzamību un attīstību.

Novada nozīmes transporta saites

Lai nodrošinātu visu teritoriju sasniedzamību, novada līdzsvarotā attīstībā būtiska loma ir valsts vietējās nozīmes ceļiem, tiem jābūt teicamā tehniskā stāvoklī saistītiem ar augstāka līmeņa transporta asīm.

INŽENIERKOMUNIKĀCIJU NODROŠINĀJUMS

- Apdzīvotajās vietās jānodrošina visām kvalitātes normām un vides aizsardzības prasībām atbilstošu centralizētu ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un novadīšana sistēmu izveide, jānodrošina optimāls siltumapgādes risinājums.
- Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta energoapgādes infrastruktūras attīstību un modernu informācijas sistēmu izveidi, nodrošinot augstas kvalitātes infrastruktūru visā novada teritorijā.
- Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanu un modernizāciju.

VADLĪNIJAS TRANSPORTA UN INŽENIERKOMUNIKĀCIJU PLĀNOŠANAI

1. Jāatbalsta transporta un loģistikas pakalpojumu attīstība kā novada attīstības prioritāte.
2. Jāveicina transporta apkalpes infrastruktūras tīkla izveidošana un attīstīšana ap starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes ceļiem.
3. Jārekonstruē reģionālas un vietējas nozīmes ceļu tīkls, lai nodrošinātu visu apdzīvoto vietu sasniedzamību un labu satiksmi ar blakus novadiem un apdzīvotajām vietām.
4. Jāizveido efektīva sabiedriskā transporta sistēma.
5. Pašvaldības teritorijas attīstības dokumentos jāparedz veloceļu tīklu izveide, ielas kājāmgājējiem, pastaigu un tūrisma takas.
6. Plānojot izmaiņas teritorijas struktūrā, vispirms jārenovē esošās apdzīvotās vietas ar jau pastāvošo transporta infrastruktūru, tās labiekārtojot un paplašinot, nevis veidot jaunas apbūves teritorijas, kas prasītu papildus jaunu ceļu tīklu izbūvi.
7. Apbūve jāplāno tādā attālumā no ceļiem, kas neprasa papildus pasākumus aizsardzībai pret autotransporta radīto troksni, izplūdes gāzēm un citu negatīvo ietekmi.
8. Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta dzelzceļa transporta attīstību, kvalitātes uzlabošanu un ceļā pavadītā laika samazināšanu.
9. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentos jāparedz visu ciemu apbūves teritoriju inženiertehniskās apgādes nodrošinājums.

10. Lai racionāli izmantotu teritoriju, jāparedz pēc iespējas kompakta visu inženiertīklu koncentrēšana koridoros gar autoceļiem vai dzelzceļiem.

11. Jāprecizē rūpniecisko un tehnisko avāriju riska objektu izvietojums un teritoriju robežas, jānosaka ierobežojumi šajās teritorijās.

2.2.2. Dinamiskas lauku teritorijas un kvalitatīva vide

Dinamisku lauku teritoriju stiprināšanas mērķis - veicināt lauku apdzīvoto vietu ārpus Ludzas pilsētas un ciemu teritorijām sociālo un ekonomisko attīstību, lai saglabātu lauku, īpaši attālāko teritoriju, ekonomisko aktivitāti un apdzīvotību.

Pašreiz reģiona lauku apvidos ekonomika balstās uz divām nozarēm – tradicionālo lauksaimniecību (zemkopība, lopkopība) un mežsaimniecību (mežizstrāde un kokapstrāde). Lauku apvidu atdzīvīšanai jānotiek, saglabājot tradicionālās nozares, orientējot tās uz specializāciju un jaunu nozaru, piemēram, bioloģisko lauksaimniecību, biškopību, aitkopību un atjaunojamiem energoresursiem. Vienlaikus lauku teritorijās attīstāmas jaunas nozares, kā prioritāti nosakot tūrismu, transporta un loģistikas uzņēmumu darbību lielāko transporta koridoru tuvumā, sapropeļa ieguvī.

LAUKU TERITORIJU ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶI:

- **Ludzas novads ir viens no zaļākajiem un ekoloģiski tīrākajiem** Latvijas un Latgales reģiona novadiem – bagātiem dabas resursiem, skaistām ainavām, tīriem ūdeņiem.
- **Novada lauku teritorijas ir ekonomiski dinamiskas**, ar attīstītu un daudzveidīgu saimniecisko dzīvi.
- **Saglabātas novada unikālās tradīcijas, bagātais dabas un kultūras mantojums**, kas izceļ Latgales savdabību citu Latvijas reģionu vidū.
- **Novadā nav atpalikušu un neapdzīvotu nomaļu**, arī visattālākās teritorijas iekļaujas novada sociālajā, kultūras un politiskajā dzīvē.

Lai veicinātu novada lauku teritoriju ekonomisko attīstību, paaugstinātu iedzīvotāju dzīves kvalitāti, saglabātu un vairotu esošās bagātības, **Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija izdala lauku teritoriju funkcionāli un telpiski svarīgākos areālus:**

lauksaimniecības attīstības teritorijas

mežsaimniecībai nozīmīgas teritorijas

tūrisma attīstības teritorijas

ražošanas, loģistikas un tranzīta attīstības teritorijas

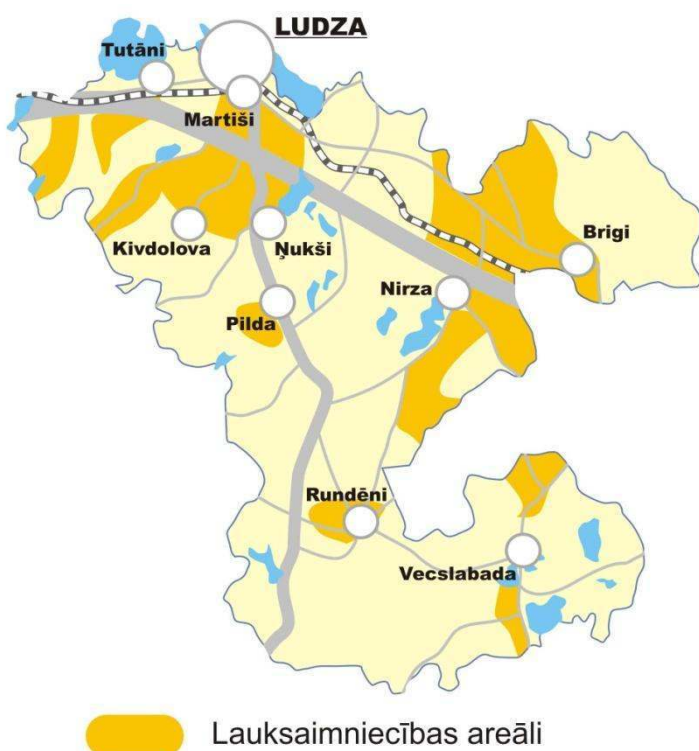
jaukta, mozaīkveida zemes izmantošanas teritorijas

Šīm teritorijām **noteiktās galvenās funkcijas būs prioritārās**, citas, pakārtotās funkcijas nedrīkstēs konfliktēt vai apdraudēt galveno funkciju.

LAUKSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS

Lauksaimniecības attīstība tiek atbalstīta visā novada teritorijā, bet ilgtspējīgas attīstības stratēģija akcentē lauksaimniecības attīstības teritorijas – zonas, kur prioritāte būs lauksaimnieciskai ražošanai. Teritoriju attīstības galvenā prioritāte būs visa veida lauksaimnieciskā darbība, īpaši atbalstot lielražošanu, lauksaimniecības produkcijas pārstādi, bioloģisko lauksaimniecību.

Par lauksaimniecības attīstībai nozīmīgu teritoriju tiek noteikti vairāki areāli (5.attēls).

5.attēls. Lauksaimniecības attīstības teritorijas

Nogabali raksturojas ar augstāku lauksaimniecības zemju kadastrālo vērtību, lielākajām vienlaidus meliorētajām lauksaimniecības zemju platībām.

Areālos saglabājamas lauksaimniecības teritorijas, paredzot arī daudzveidīgus alternatīvus nodarbes veidus – tūrisms, zivkopība, amatniecība u.c.

VADLĪNIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJU ATTĪSTĪBAI

- Lauksaimniecības attīstības teritorijās par prioritāti uzskatāma visa veida lauksaimnieciskā darbība, īpaši atbalstot lielražošanu un lauksaimniecības produkcijas pārstādi.

- Lauksaimniecības attīstības teritorijās nav pieļaujama vērtīgo lauksaimniecības zemju transformācija citos zemes izmantošanas veidos.
- Jānodrošina meliorācija sistēmu un polderu hidrotehnisko būvju pilnvērtīga funkcionēšana un to apsaimniekošana, veicot rekonstrukciju.
- Nav pieļaujama īpaši vērtīgo lauksaimniecības zemju transformācija citos izmantošanas veidos, degradēšana, aizaudzēšana ar krūmiem, nezālēm un meliorācijas sistēmu sagraušana.
- Lauksaimniecības zemju nogabalos, kuru zemes kvalitātes novērtējums nav zemāks par 25 ballēm un nogabala platība nav mazāka par 30 ha nav atbalstāma apmežošana.
- Minimālā jaunveidojamā lauksaimniecības zemju zemes vienību platība - 2 ha.
- Tiek atbalstīta teritoriju izmantošanas dažādošana – tūrisms, ražošana, derīgo izrakteņu ieguve, pakalpojumu sniegšana.

MEŽSAIMNIECĪBAI NOZĪMĪGAS TERITORIJAS

Novada teritorijā mežsaimniecība ir svarīga ekonomikas nozare. Ņemot vērā esošo mežu teritoriju izvietojumu, ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka mežsaimniecībai nozīmīgākās novada teritorijas (6.attēls).

6.attēls. Mežsaimniecības attīstības teritorijas

VADLĪNIJAS MEŽSAIMNIECĪBAS TERITORIJU IZMANTOŠANAI UN ATTĪSTĪBAI

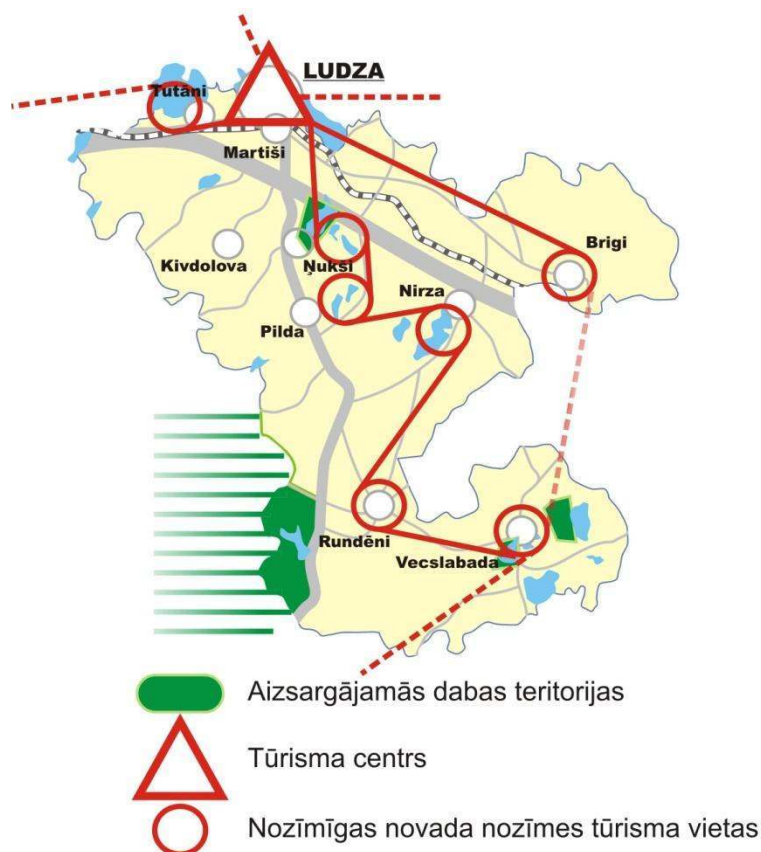
- Teritorijās prioritāte būs ilgtspējīga mežu resursu apsaimniekošanai un izmantošana, atjaunojot mežus un mazvērtīgākās lauksaimniecības teritorijas apmežojot.
- Teritorijās tiek atbalstīta ar kokapstrādi saistītu ražotņu attīstība – koksnes pārstrāde, mēbeļu un galdniecības izstrādājumu ražošana, būvkonstrukciju ražošana, koksnes ķīmija u.c., stimulējot jaunu darbavietu rašanos.
- Tiek atbalstīta arī derīgo izrakteņu ieguves, medību tūrisma un dabas tūrisma attīstība, veidojot atbilstošu infrastruktūru. Nav izslēgta arī neliela mēroga lauksaimniecības, zivsaimniecības, amatniecības un dažādu pakalpojumu uzņēmumu veidošanas iespēja.
- Teritoriju attīstības iespējas jāabalansē ar citiem iespējamajiem attīstības veidiem, lai negatīvi neietekmētu mežsaimniecības attīstību.
- Minimālā jaunveidojamā meža teritoriju zemes vienību platība - 2 ha.
- Paredzot nevērtīgāko lauksaimniecībā izmantojamo zemi apmežošanu, nav pieļaujama augstvērtīgu ainavu un kultūras pieminekļu aizsegšana.

TŪRISMA ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS

Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta augstas kvalitātes tūrisma infrastruktūras attīstību, pilnvērtīgi izmantojot labvēlīgos dabas apstākļus, skaistās ainavas, dabas resursus un unikālo kultūras mantojumu.

Ar daudzveidīgiem tūrisma produktiem Ludzas novads iekļausies Latgales reģiona un plašāka mēroga tūrisma tīklos.

Tūrisma attīstība tiek atbalstīta un veicināta visā novada teritorijā, jo daudzās teritorijās ir augsts tūrisma potenciāls, tomēr kā īpašas tūrisma attīstības teritorijas izcelta Ludzas pilsēta un ezeriem bagātākie novada apvidi, kur tūrisms noteikts kā galvenā ilgtermiņa attīstības prioritāte (7.attēls).

7.attēls. Tūrisma attīstības teritorijas

VADLĪNIJAS TŪRISMA ATTĪSTĪBAS TERITORIJU IZMANTOŠANAI

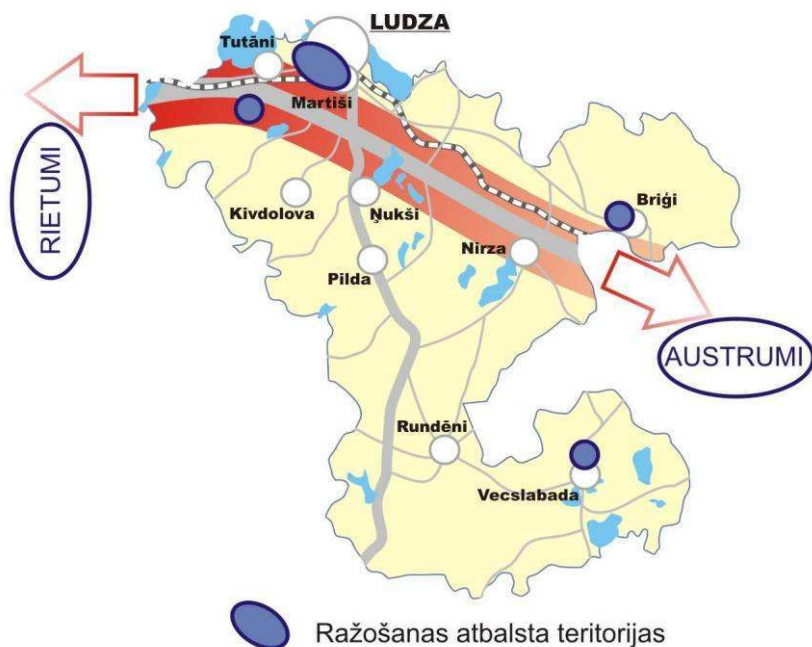
- Prioritāte - tūrisms un ar rekreāciju saistītās darbības un infrastruktūras attīstība, kā arī tūrisma resursu – dabas vides, ainavu, kultūrvēsturiskās vides un pieminekļu saglabāšana un aizsardzība.
- Tiek atbalstīta saprātīga zemes un būvju izmantošanas politika, lai neapdomātu darbību dēļ netiktu zaudētas kultūras, ainavu un dabas vērtības.
- Ludzas pilsēta ar ievērojamiem nacionāla mēroga tūrisma objektiem (Ludzas pilsdrupas, Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs u.c.), arī turpmāk attīstīsies kā novada tūrisma attīstības centru, piedāvājot novada apmeklētājiem augstvērtīgus tūrisma produktus un kvalitatīvu infrastruktūru.
- Novada centrālo daļu raksturo krāšņu ainavu daudzveidība, ko veido daudzie ezeri, pakalni, meži, pļavas un lauki, arī šeit koncentrēti daudzi izcili kultūras pieminekļi un iecienīti tūrisma

objekti. Teritorijā atbalstāma esošo un veicināma jaunu tūrisma produktu un infrastruktūras attīstība.

- Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka, ka tūrisma attīstībai jāturpinās saskaņoti ar dabas aizsardzību, liekot uzsvāru uz kultūras un rekreācijas tūrisma.
- Tūrisma attīstības teritorijās tiek atbalstīta lauksaimniecības, zivsaimniecības, amatniecības un dažādu pakalpojumu uzņēmumu veidošanu, kas ievērojami dažādos un paplašinās tūrisma produktu klāstu.

RAŽOŠANAS, LOĢISTIKAS UN TRANZĪTA ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS

Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta transporta infrastruktūras, loģistikas un tranzīta apkalpes zonu veidošanos gar valsts galveno autoceļu A12 un dzelzceļa līniju. Ludzas pilsēta ar plašākajām ražošanas teritorijām un esošie ražošanas objekti lauku teritorijā darbosies kā ražošanas atbalsta teritorijas (8.attēls)

8.attēls. Ražošanas attīstības teritorijas

VADLĪNIJAS RAŽOŠANAS, LOĢISTIKAS UN TRANZĪTA TERITORIJU IZMANTOŠANAI

- Teritorijās tiek atbalstīta ražošanas, loģistikas un tranzīta būvju attīstība.
- Racionāli jāizmanto esošā infrastruktūra – dzelzceļa atzari, sliežu ceļi, noliktavu ēkas un būves.
- Loģistikas un pakalpojuma zonā jāparedz nepieciešamā infrastruktūra un daudzveidīgi pakalpojumi (tehniskā apkope, degvielas uzpildes stacijas, ēdināšanas un citu pakalpojumu saņemšanas vietas).

JAUKTA, MOZAIĶVEIDA ZEMES IZMANTOŠANAS TERITORIJAS

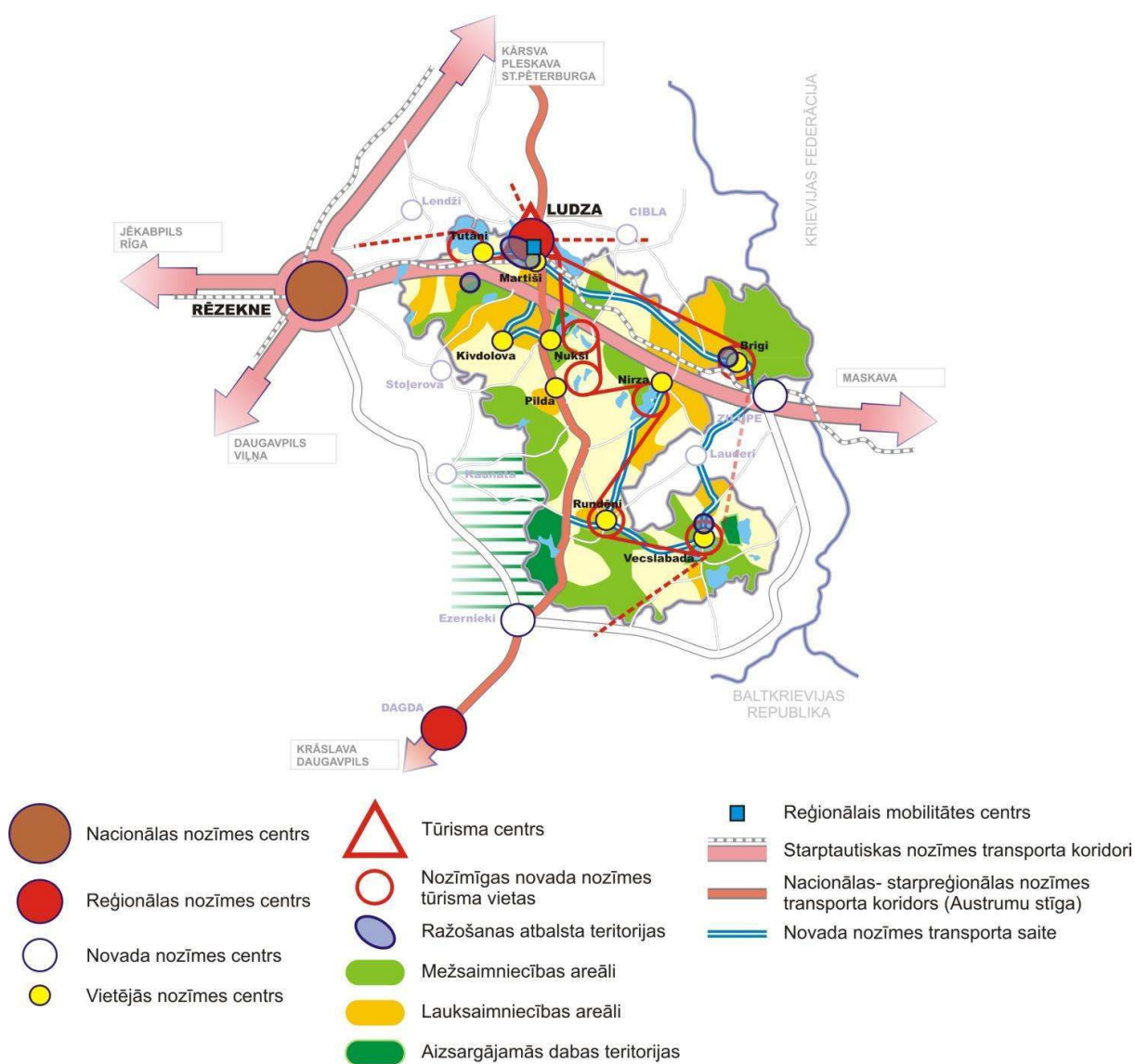
Pārējās lauku teritorijās tiek atbalstīta jaukta mozaīkveida zemes izmantošana ar daudzveidīgu saimniecisko darbību.

2.3. Ludzas novada vēlamā telpiskās attīstība struktūra

Novada perspektīvo telpisko struktūru nosaka savstarpēji integrēts galveno telpisko elementu kopums (9.attēls). Lai Ludzas novads attīstītos kā dinamisks, ekonomiski konkurētspējīgs, ar augstu dzīves līmeni un izglītotiem iedzīvotājiem, saglabājot unikālās dabas vērtības un savu identitāti, ilgtspējīgas attīstības stratēģija iezīmē ilgtspējīgas un līdzsvarotas novada telpiskās struktūras modeli.

LUDZAS NOVADA PERSPEKTĪVĀ TĒLPISKĀ STRUKTŪRA PAREDZ:

- veicināt saliedētas un policentriskas apdzīvotuma sistēmas attīstību.
- attīstīt transporta infrastruktūru, nodrošināt labu novada sasniedzamību.
- attīstīt atvērto telpu un lauku teritorijas kā novada ilgtspējīgas izaugsmes galveno balstu.

9.attēls. Novada perspektīvā telpiskā struktūra

1.pielikums. Kritēriji apdzīvojuma centru līmeņiem⁴

Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka reģionālas, vietējas nozīmes centros un atvērtās telpas apdzīvotajās vietās šādu minimālo pakalpojumu klāstu:

1. Atvērtās telpas apdzīvotajās vietās jānodrošina:

- kvalitatīvi telekomunikāciju pakalpojumi – fiksētie vai mobilā telefona sakari un pieeja internetam;
- sabiedriskais transports izglītības iestāžu un darbavietu sasniegšanai;
- pārtikas un pirmās nepieciešamības preces;
- ūdensapgādes un notekūdeņu kanalizācijas sistēma;
- pietiekama energoapgādes jauda.

2. Vietējās nozīmes centros jābūt:

- vietējās pašvaldības administratīvajiem pakalpojumiem;
- pirmsskolas izglītības iestādei vai iespējai izglītības iestādēs nodrošināt bērnu apmācību;
- pamatskolai vai nodrošināt transportu bērnu nogādāšanai tuvākajā skolā;
- bibliotēkai;
- publiski pieejamam interneta punktam;
- pirmās nepieciešamības pārtikas un rūpniecības preču veikalam;
- ģimenes ārsta prakses vietai;
- pieejamiem neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumiem;
- centralizētai ūdensapgādes, notekūdeņu attīrīšanas sistēmai;
- melnā seguma ceļam līdz novada nozīmes centram vai galvenajam vai reģionālas nozīmes autoceļam;
- publiski pieejamām atpūtas teritorijām (estrāde, parks u.c.);
- sabiedriskajam transportam ar pieturvietu,
- pieejamiem sociālā darbinieka un citu pašvaldības speciālistu pakalpojumiem;
- pasta nodaļai;
- aptiekai;
- teritorijai, kas paredzēta ražošanas objektu attīstībai.

3. Reģionālas nozīmes centros jābūt:

- vispārējās vidējās izglītības iestādei ar sporta bāzi;
- pirmsskolas izglītības iestādei;
- ģimnāzijai;
- mūzikas vai mākslas skolai ;
- profesionālās izglītības ieguves iespējām;
- pieaugušo izglītības ieguves iespējām;
- interešu izglītības ieguves iespējai (mūzikas, mākslas, sporta skolai);
- lokālai daudzprofilu vai specializētai slimnīcai vai primārās veselības aprūpes iestādei;
- pieejamiem ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumiem;
- neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta atbalsta vietai;
- sociālās aprūpes dienestam;
- VUGD postenim;
- policijas iecirknim;
- finanšu pakalpojumiem (bankas filiālei vai bankomātam);
- naktsmītnēm (viesnīcai, motelim u. tml.);
- sabiedriskās ēdināšanas iestādei (kafejnīcai, bistro u. tml.);
- tūrisma informācijas centram;
- tautas namam;
- ielu apgaismojumam;
- centralizētai ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmai;
- publiskai zaļajai zonai – parkiem, apstādījumiem;
- vietējiem masu medijiem (laikraksts, radio, TV);
- sporta bāzei (stadions, peldbaseins u.c.);
- iekšējam sabiedriskajam transportam;
- dažādiem informācijas centriem (izglītības, tūrisma, uzņēmējdarbības atbalsta u.c.);
- brīvām teritorijām mājokļu, infrastruktūras, pakalpojumu un ražošanas attīstībai;
- valsts institūciju filiālēm un reģionālajām nodaļām.

⁴ kritēriji noteikti Latgales reģiona teritorijas plānojumā 2006. - 2026.g.

2.pielikums. Izmantotās literatūras un datu avotu saraksts

1. "Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā", Latvijas Republikas Saeima, 2005.g.
2. „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, Latvijas Republikas Saeima, 2010.g.
3. „Latvijas nacionālais attīstības plāns 2007. – 2013.”, Latvijas Republikas Ministru kabinets, 2006.g.
4. „Latgales stratēģija 2030”, Latgales plānošanas reģions, SIA „Grupa 93”, 2010.g.
5. „Latgales programma 2010.-2017.”, Latgales plānošanas reģions, 2010.g.
6. „Latgales reģiona teritorijas plānojums 2006. – 2026.”, Latgales plānošanas reģions, 2006.g.
7. „Ludzas novada attīstības programma 2011.-2018.”, Ludzas novada pašvaldība, 2010.g.
8. „Ludzas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.”, SIA „Reģionālie projekti”, 2012.g.
9. Iedzīvotāju reģistra dati, <http://www.pmlp.gov.lv>;
10. VAS „Latvijas valsts ceļi” dati, <http://www.lvceli.lv>